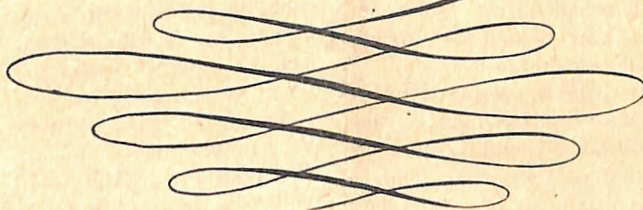


van Mens tot Mens



Ledenorgaan van de Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische grondslag 'Humanitas'. Redactie: T. v. Grootheest en C. M. Swiebel. Redactie-secretaris: H. v. Schaaik. Administratieadres: J. W. Brouwersstr. 16, Amsterdam-Z, Postgiro 582000

De functie van het maatschappelijk werk voor enkeling en samenleving (II)

De tekst van een radiolezing door mej. M. Dijkstra, uitgesproken voor de AVRO-microfoon in oktober 1958

DE JONGSTE GENERATIE

In aansluiting op mijn eerste inleiding in deze serie kom ik u nu meevoeren op een korte reis door kinderland, waar u met een paar inwoners, voor wie het leven bepaald niet mild is geweest, nader zult kennismaken. Ziet u ze voor u, deze jongste generatie in het maatschappelijk werk? Er zijn er van 0-21 jaar, blonde en bruine, schuwe, brutale, scherpzinnige, en kinderen die verstandelijk zijn achtergebleven, bijna allen eenzaam en zich onveilig voelend in onze grote-mensenwereld, die nog niet door allemaal wêrkelijk volwassenen is bevolkt.

Wij vangen brokstukken van gesprekken op: 'Mijn tweede vader vond alles goed, maar van mijn vierde vader mocht ik niks' hoort u een meisje in een inrichting zeggen, met nadere kwalificaties ten aanzien van die vierde vader, die zich voor de radio op dit uur bepaald niet laten herhalen. Bereizen we systematisch dit kinderland en verblijven wij op het terrein van de justitiële kinderbescherming, dan wil ik u graag eerst meenemen naar kinderen die naast de ouders een andere figuur in hun leven zien verschijnen: **de gezinsvoogd**. Wanneer een kind met een kinderrechtster in aanraking komt, laten wij zeggen door diefstal, straatschending of wat dan ook, dan kan het zijn, dat de kinderrechtster verder geen maatregelen neemt, het kind in het ouderlijk huis laat, maar een gezinsvoogd of een gezinsvoogdes benoemt.

De taak van de gezinsvoogd is moeilijk aan te geven, omdat zijn werk in ieder gezin weer anders is, al naar gelang o.a. van de interne verhoudingen, de hele gezinssituatie, het kind.

Mag ik het in het algemeen zó zeggen: de gezinsvoogd is er om het klimaat waarin het kind moet leven zó te helpen bepalen, dat dit speciale kind er het best in kan gedijen, te helpen dus het opvoedingsmilieu zó te doen zijn, dat het kind er zich het best in kan ontplooiën.

Kan een gezinsvoogd, een vrijwillige medewerker, in het algemeen dus géén opgeleide, deskundige kracht, deze taak aan?

In de eerste lezing van deze serie, sprekend over het werk van Humanitas, heb ik er speciaal de nadruk op gelegd, dat er in Humanitas zoveel waarde werd gehecht aan de vrijwillige medewerker.

Enkele luisteraars hebben mij daarna gevraagd of dit reëel was en wat een vrijwillige, niet deskundige medewerker, dan op het toch wel bij uitstek moeilijke terrein van het maatschappelijk werk kon doen.

Ik heb toegezegd deze keer en de volgende keer een paar voorbeelden uit de praktijk te noemen en neem als eerste de gezinsvoogd en wel de gezinsvoogd van **Bertus**.

Bertus is een aardige, wat stille, eenzellige jongen met een goed verstand, die op school flink zijn best doet. Hij is een nakomertje in een middenstandsgesin met vier kinderen. Lichamelijk is Bertus niet sterk geweest; vanaf zijn kleuterjaren was hij vaak ziek. Beide ouders zijn erg aan deze jongste zoon gehecht.

Toen hij bijna 14 jaar oud was, stal hij tot hun ontzetting enige keren gereedschap voor zijn knutselwerk uit een timmermanswerkplaats. Dat leidde ertoe, dat er door de kinderrechtster een gezinsvoogd werd aangesteld.

De achtergrond van deze misdrijvingen bleek te liggen in een minder goede verhouding tussen vader en moeder.

Vroegere teleurstellingen in elkaar hadden het huwelijk verbitterd. Een gevolg van deze slechte verstandhouding was o.a. dat zij ten aanzien van Bertus met elkaar in een ware concurrentiestrijd om zijn liefde gewikkeld waren. Bertus werd als het ware tussen hen heen en weer getrokken en de jongen raakte er op een gegeven ogenblik door van de wijs. Doordat ieder van de beide ouders hem sterk aan zich trachtte te binden, had hij bovendien ook weinig mogelijkheden gekregen met vriendjes te spelen of naar een club of in een jeugdbeweging te gaan.

Deze gezinsvoogd wist langzamerhand het vertrouwen van Bertus én van zijn ouders te winnen. Had hij toen zelf pogingen aangewend om de huwelijksverhouding, die door de jaren heen slechter was geworden en waar ongetwijfeld een heel complex van oorzaken aan 'ten grondslag lag, weer in het rechte spoor te brengen, dan zou men terecht kunnen zeggen, dat zich hier een leek wel op een heel moeilijk terrein waagde.

Deze gezinsvoogd wist, dat zijn mogelijkheden om te helpen evenwel op een ander vlak lagen. Mede door zijn toedoen nl. zijn de ouders ertoe overgegaan hulp te zoeken bij een bureau voor levens- en gezinsmoeilijkheden. Zonder zijn aanwezigheid, zonder de door beiden vertrouwde 'derde' was deze stap waarschijnlijk niet gedaan.

Geleidelijk aan is de huiselijke sfeer gezuiverd, Bertus werd meer vrijheid gelaten om met leeftijdgenoten om te gaan en vader en moeder hebben de kracht opgebracht hun vastgelopen verhouding te doorbreken, waarmee de hoofdoorzaak van de onregelmatigheden van de jongen was opgeheven.

Niet altijd gelukt het evenwel om kinderen in het ouderlijk huis goede ontplooiingskansen te geven. Dan kan het gebeuren, dat de rechtbank de ouders uit de ouderlijke macht ontzet en de opvoeding van de kinderen aan een voogdijvereniging toevertrouwt. De voogdijvereniging tracht in de meeste gevallen een goed pleeggezin voor hen te vinden, maar nagenoeg altijd gaan de kinderen eerst een poos naar een kinderkuis - voor wat Humanitas betreft: naar haar kinderkuis Ellinchem in Ellecom. Soms komt daar een kind alléén binnenstappen, met achterlating van alles wat hem bekend en vertrouwd was, soms komen broertjes en zusjes te zamen, wat hun in de zo vreemde omgeving nog wel een beetje houvast geeft.

In het kinderkuis kunnen ze, na alles wat ze meegemaakt hebben, een poosje tot rust komen, voor er een pleeggezin voor hen wordt gezocht.

De eerste opgave waarvoor het kinderkuis zich dikwijls gesteld ziet, is het weer op peil brengen van hun lichamelijke situatie. Dit is een van de gemakkelijkste opgaven die er zijn. In een situatie van normale regelmaat en behoorlijke voeding wint de groei-kracht van de kinderen het al heel vlug. De andere opgave, de kinderen geestelijke groei-kansen te laten benutten, verstandelijke en vooral de gevoelsmatige, is bij kinderen die in hun jonge leven al zoveel te kort zijn gekomen, oneindig veel moeilijker.

Zijn nu alle moeilijkheden overwonnen, wanneer een kind in een goed, hartelijk en geduldig pleeggezin ten slotte is terechtgekomen? Bepaald niet. We kunnen alleen zeggen dat zijn kansen vergroot zijn.

Een kind dat van de geboorte af in het eigen, goede gezin is opgevoed, kan zijn hele leven nog vreugde beleven aan de gekregen en benutte ontwikkelingsmogelijkheden van de eerste jaren.

Zo kan ook het kind dat in de eerste levensjaren op belang-

rijke punten te kort is gekomen, jarenlang de ballast van de eerste jaren meevoeren.

De geschiedenis van Rudi mag dat duidelijk maken, waar- bij u wel moet bedenken, dat er kinderen zijn die in hun jeugd op nog beklemmender wijze zijn te kort gekomen. Rudi, 15 jr., is een grote, wat stuurse jongen. Hij heeft een groot deel van zijn leven doorgebracht in kinderkuisen. Moeder overleed toen Rudi 3 jr. was, nadat ze lange tijd ziek was geweest. Vader raakte daarna aan de drank. Rudi ging naar een kinderkuis. Na een tijdje ging het met vader weer wat beter. Hij trouwde opnieuw, liet Rudi, toen 6 jr., weer thuishkomen.

Het tweede huwelijk werd een mislukking. Stiefmoeder verliet na veel ruzies en scènes het gezin, vader en Rudi achterlatend. Rudi was toen 7 jr.

Opnieuw dreigde vader sociaal af te zakken. Rudi ging weer naar (een ander) kinderkuis. Soms bezocht vader hem geregeld, dan weer bleef hij maanden weg. Toen vader ten slotte meer dan een half jaar spoorloos leek, werd er een juridische maatregel getroffen en Rudi, 9 jr., werd pupil van een voogdijvereniging. Hij bleef nog ge- ruime tijd in het kinderkuis, omdat hij, als hevig bed- plassend en nogal moeilijk jongetje, niet gemakkelijk in een gezin te plaatsen was. Hij leed erg onder het wegblijven van vader.

Rudi was 10 jr. toen hij voor het eerst in een pleeggezin kwam. Hij bleef daar 1½ jaar. Toen gaven de pleegouders het op. Rudi was oneerlijk, jokte, gapte wel eens, waardoor de pleegouders zich hoe langer hoe meer van hem afkeer- den. Het was niet helemaal duidelijk of het stelen het gevolg was van de verkoelende houding van de pleeg- ouders, of dat het er de oorzaak van was. In ieder geval: de pleegouders waren teleurgesteld in Rudi, die niet lief was, zijn eigen gang ging en weinig gevoel kon tonen waar het zijn pleegouders betrof. Toen Rudi weer terug- ging naar een kinderkuis was hij dus 11 jr. Ongeveer een half jaar later kwam vader weer opdagen; hij was opnieuw getrouwd, leek zich gereclasseerd te hebben. Hij bezocht Rudi geregeld, echter altijd zonder zijn vrouw. Het bleek toen, dat deze vrouw Rudi onder geen voorwaarde thuis wilde hebben. Vader, die niet tot de sterkste figuren be- hoorde, schikte zich daarin. Hij bleef Rudi geregeld be- zoeken, leek erg op de jongen gesteld en de jongen op hem.

Drie jaar bleef Rudi in het kinderkuis. Zijn ervaringen in het eerste pleeggezin hadden hem bijzonder wantrouwig gemaakt ten aanzien van gezinsplaatsing en het duurde jaren eer men meende dat hij daarvoor weer in aanmerking kwam. Het inrichtingsleven deed hem echter het gevaar lopen, te vervlakken, terwijl bovendien het feit, dat het enige malen voorkwam dat een leider waaraan hij bijzon- der gehecht was, weer vertrok, een terugslag voor de al zo vaak in de steek gelaten Rudi betekende.

Toen kwam er in het gezin van vader en diens echtgenote een baby. Van dat moment af werden de bezoeken van vader schaarser. Als hij kwam was hij gejaagd en voelde zich niet op zijn gemak. Het bleek, dat zijn vrouw niet meer verdroeg dat hij zoveel aandacht aan Rudi besteedde. Die aandacht kwam hun baby toe, meende ze. Rudi raakte verbitterd, wilde ook weg uit het kinderkuis.

Toen hij 14 was werd opnieuw een gezin voor hem ge- vonden. Rudi is daar een jaar. De pleegouders en de maatschappelijk werker waarmee Rudi contact heeft, trachten hem te helpen met zijn gevoelens ten aanzien van

zijn vader. Rudi is niet een hartelijke, opgewekte, spontane, vriendelijke jongen. Hij is stug, gaat zijn eigen weg, is wantrouwend als het om contacten met volwassenen gaat. Heel langzaam wordt het iets beter.

Het is voor de pleegouders, die de jongen dagelijks meemaken, niet altijd duidelijk te zien, maar de vooruitgang is er. Als de pleegouders in staat zullen blijken de jongen bij zich te houden om hem telkens te 'geven' zonder terug te vragen, zal ook Rudi een wat gelukkiger en aangepaster mens worden.

U hebt hier een beeld van een der vele pleegkinderen die bijzonder dringend behoefte hebben aan hulp, steun, een heleboel liefde en nog meer geduld.

DORDRECHT

Hoe het groeide

Nu de afdeling Dordrecht van Humanitas op 10 januari jl. een goed ingerichte kantoor- en vergaderruimte als centrum voor haar werkzaamheden heeft geopend, is er aanleiding iets te vertellen over de ontwikkeling, die de afdeling in de afgelopen 12 jaar heeft doorgemaakt.

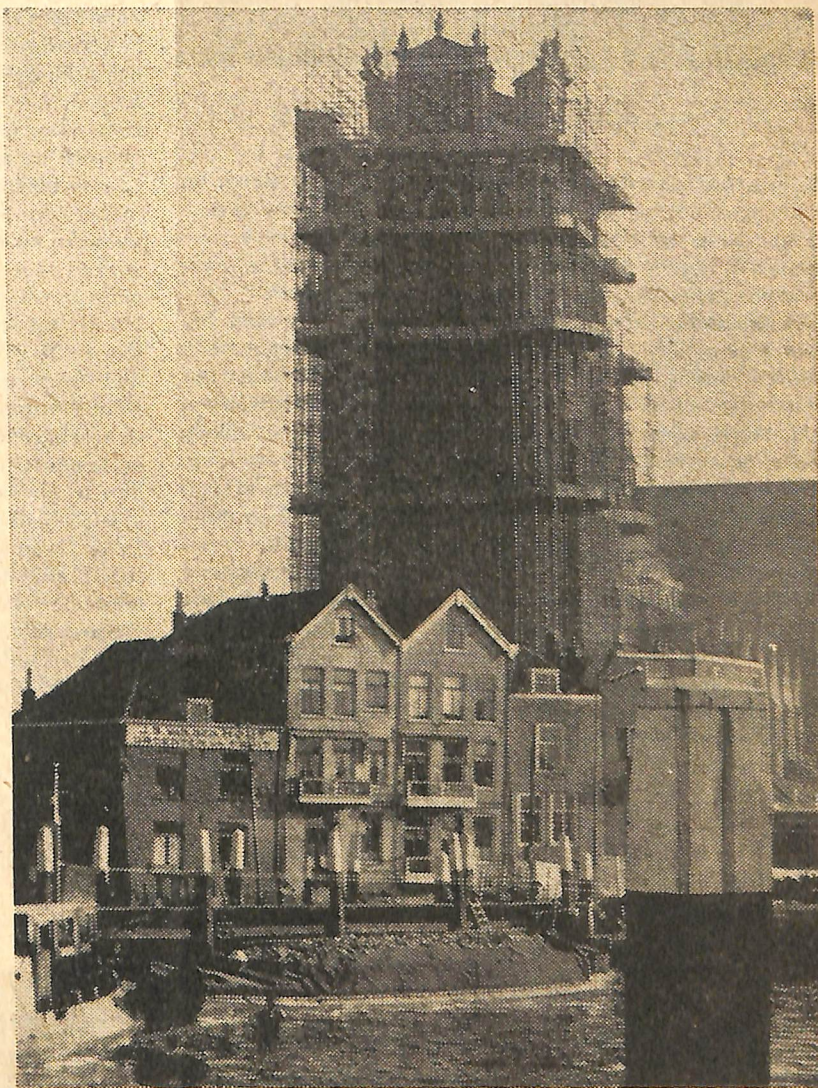
Dordrecht is een stad met een zeer oude kern, die door haar ligging aan de rivier excentrisch ligt t.o.v. de snel groeiende buitenwijken. De stad telt 80.000 inwoners, die grotendeels van handel en industrie bestaan (machinefabrieken, scheepsbouw, 'Lips', 'Victoria', Fokker'). Na de oorlog trokken de fabrieken veel arbeiders uit Brabant, Drente en Z.O.-Friesland.

De zetelverdeling in de gemeenteraad kan wellicht een indruk geven van de politieke en godsdienstige verhoudingen in Dordrecht. Van de 35 gemeenteraadsleden zijn er 16 PvdA, 5 AR, 5 VVD, 4 KVP, 3 CHU, 1 SGP en 1 CPN. In november 1946 werd door een aantal Humanitasgezinden, waaronder vertegenwoordigers van de doopsgezinde, remonstrantse en lutherse gemeente en het Humanistisch Verbond, een afdeling opgericht en een bestuur gevormd.

De pogingen van dit enthousiaste groepje om de belangstelling voor maatschappelijk werk voor buitenkerkelijken en leden van de kleine kerkgenootschappen aan te wakken en leden voor de afdeling te winnen, bleven de eerste tijd zonder veel resultaat. Toen als gevolg daarvan het praktische werk moeilijk van de grond kon komen, liep het ledental zodanig terug, dat het bestuur op 31 maart 1948 ernstig overwoog tot liquidatie over te gaan.

Dit is dan een van de toegezegde 'concrete gevallen' in het maatschappelijk werk, waarbij de niet-deskundige, de niet geschoolde medewerker, een zo bijzonder belangrijke rol heeft. Want pleegouders zijn figuren die op de eerste plaats komen als het er om gaat kinderen met een moeilijk verleden kansen voor een gelukkiger toekomst te geven, zodat ook zij op hun beurt wellicht weer iets voor anderen kunnen gaan betekenen.

De volgende keer iets over de volwassene waar het maatschappelijk werk mee in aanraking komt en de waarde hierbij van het zgn. maatschappelijk opbouwwerk.

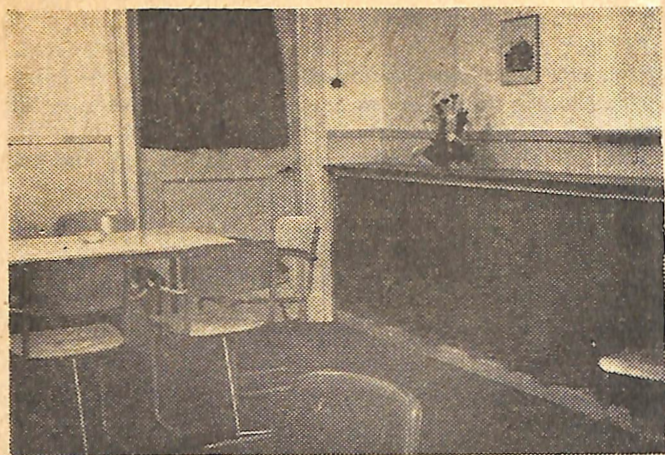


De toren van Dordrecht in de steigers

(Foto uit het fotoarchief van de N.V. 'De Arbeiderspers')

Zover is het niet gekomen. Een grondige reorganisatie van het bestuur had nieuwe activiteit ten gevolge. Circulaires werden verzonden, op allerlei vergaderingen werd de aandacht op Humanitas gevestigd, huisbezoek werd verricht. Zo kon het jaar 1948 afgesloten worden met een ledental van 65, terwijl bovendien gezorgd was voor een regelmatige contributie-inning.

Door de jaren heen is aan propaganda, ledenwinning en



De vergaderkamer aan de Vest in Dordrecht

inning der contributies de nodige aandacht besteed. In 1953 ging het bestuur er zelfs toe over een aparte 'sectie-propaganda' op te richten, die tot taak kreeg folders te verspreiden, huisbezoek te doen en bijzondere acties te organiseren (collectes, lotenverkoop).

Het ledental is dan ook regelmatig gestegen: december '52: 136 leden; dec. '55: 280 leden; dec. '57: 380 leden. Het vinden van voldoende vrijwilligers voor het ophalen der contributies was wel eens moeilijk, maar ook dat kwam toch steeds weer in orde, dank zij de inspanning van enkele oude getrouwen, die hun vrije tijd beschikbaar stelden. Ook voor bijzondere acties, zoals collecte en lotenverkoop vindt het bestuur steeds een behoorlijk aantal mensen bereid: eigen leden, leden vrouwengroep NVV, leden vrouwenbond PvdA. De collecte, die jaarlijks gehouden wordt, brengt de laatste jaren zo'n f 1200,- op. In de jaarlijkse kaartenverkoop voor de landelijke prijsvraag neemt Dordrecht ook een behoorlijk aandeel: in 1956: 1560 loten, in 1957: 1800 loten, in 1958: 3900 kaarten. Het nieuwe bestuur stelde zich in 1948 allereerst tot taak een gezinsverzorgingsdienst op te bouwen. Medewerking werd verkregen van Nederlands Volksherstel en de Dordrechtse Bestuurdersbond. Een intensieve actie maakte het mogelijk in november '48 te starten met 150 aangesloten gezinnen, waarvoor één gezinsverzorgster in dienst werd genomen.

Van overheidswege kreeg Humanitas de erkenning als gezinsverzorgingsvereniging, waardoor de mogelijkheid van subsidie geopend werd. Sindsdien ging het steeds crescendo. Na vijf maanden telde de inmiddels gevormde 'sectie gezinsverzorging' reeds 600 aangesloten gezinnen. Met de directie van de EMF kon een overeenkomst worden gesloten, waardoor de gezinnen van het personeel voor rekening van het bedrijf hulp konden krijgen van Humanitas. Thans zijn ongeveer 1300 gezinnen bij onze gezinsverzorging aangesloten.

Natuurlijk steeg het aantal gezinsverzorgsters naar verhouding en ten slotte vergde de leiding van dit werk zoveel tijd, dat tot aanstelling van een beroepskracht overgegaan moest worden. Dit geschiedde op 1 september 1958. Deze beroepskracht heeft nu de leiding over 14 gezinsverzorgsters en -hulpen.

Reeds in 1948 werd op uitnodiging van de Dordrechtse Bestuurdersbond het probleem van ontspanningslokalen voor bejaarden door Humanitas in studie genomen. Door

het royale aanbod van de directie van een der bioscopen, om haar foyer gratis ter beschikking te stellen, kon al spoedig de eerste sociëteit door de wethouder van sociale zaken geopend worden. Dagelijks trok deze 50 mannen. Na enkele jaren werd de toeloop zo groot, dat naar een andere lokaliteit moest worden omgezien. Bovendien moest tot splitsing worden overgegaan in verband met het toenemend aantal inwoners van Dordrecht-Zuid. Een geschikte oplossing werd gevonden door het huren van het gebouw van de KAB en een clubgebouw op een der sportvelden. In 1956 kon dit laatste vervangen worden door een zaal van het inmiddels tot stand gekomen BB-gebouw. In 1954 werd in samenwerking met de UVV een commissie gevormd, die een middag per week een bijeenkomst met bejaarde vrouwen organiseerde. Ook hier moest al spoedig tot splitsing worden overgegaan, zodat op het ogenblik ook de dames op twee plaatsen in de stad bijeenkomen.

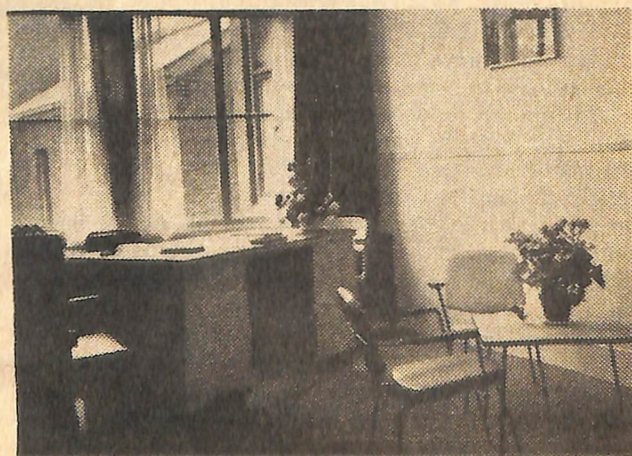
Een plan, om bejaarden die alleen van de uitkering ingevolge de noodwet-Drees moesten rondkomen, wekelijks een bioscoopvoorstelling aan te bieden, viel bij de gemeente en de directies der bioscopen in goede aarde. Veel werk kreeg de sectie bejaardenzorg toen met het onderzoeken van aanvragen en het rondbrengen van de toegangsbewijzen: wekelijks al gauw zo'n 600 stuks.

Na het tot stand komen van de AOW zegden de directies van de bioscooptheaters hun medewerking op. In overleg met de gemeente en de filmverhuurmaatschappij 'Centra-Film-Dordrecht' kon echter een regeling getroffen worden, waardoor het mogelijk bleef, zij het eens per maand en tegen 25 cent entree, filmvoorstellingen voor de bejaarden te geven. Gemiddeld 550 personen maken van deze gelegenheid gebruik.

In de loop der jaren ging de sectie bejaardenzorg ook autodagtochten en vakantieweken organiseren. De gelden hiervoor worden door de bejaarden zelf gespaard. Onze medewerkers halen een wekelijkse bijdrage op en zorgen voor een goed reisplan en voldoende leiding en zorg.

De sectie kinderbescherming, die in 1954 gevormd werd, heeft met een tiental gezinsvoogden(essen) deel aan het toezichtwerk in Dordrecht. Tot voor kort werkte Humanitas in dit werk samen met Pro Juventute. Per 1 januari 1959 willen we proberen ook hier zelfstandig op te treden. Ten slotte iets over onze jongste aanwinst: de sectie reclasering. Deze startte in 1956 met een groep van acht mede-

Spreekkamer van Humanitas in Dordrecht



werkers, waarvan er een optrad als vertegenwoordiger van Humanitas in het Nederlands Genootschap tot Reclamsing. De samenwerking met deze organisatie is zeer goed. Vijf van onze mensen treden op als toezichthouder en drie bovendien als celbezoeker.

Aan de groei van het werk in de verschillende sectoren heeft de samenstelling van het algemeen bestuur zich geleidelijk aangepast. Dit bestuur bestaat thans uit vijftien personen, waaronder de voorzitters der secties.

Hoewel uit bovenstaand overzicht blijkt, dat Humanitas in Dordrecht steeds over een belangrijk aantal medewerkers kon beschikken, moet gezegd worden, dat de afdeling nooit zo'n vlucht had genomen zonder de stuwende kracht van enkele ijverige en deskundige werkers. Zoals overal, waren ook hier het inzicht en doorzettingsvermogen van enkelen nodig, om resultaat te bereiken. In de eerste jaren was het onze voorzitter, de heer P. Versteeg, die velen wist te inspireren. En thans hopen we onder de bezielende leiding van de huidige voorzitter, de heer M. P. Muste, het werk op dezelfde voet voort te zetten.

T. GLIMMERVEEN

Het hart van Humanitas klopt aan de Vest

Hoewel de plaats waar het hart klopt meestal onder het vest gelegen is, gaat het bovenstaande toch volledig op wat de afdeling Dordrecht van Humanitas betreft. Want aan de Vest in Dordrecht ligt het op 10 januari geopende centrum van Humanitas.

Men had in deze afdeling al enige tijd behoefte aan een punt waar men met de medewerkers bijeen kon komen, en waar secties en bestuur zouden kunnen vergaderen. Toen in september 1958 een maatschappelijk werkster aan de afdeling werd verbonden diende men tevens de beschikking te hebben over een wacht- en spreekkamer. Aangezien het bestuur in Dordrecht eraan gewend is allerlei onmogelijke koeien bij de horens te vatten, vond

de opening van het Humanitas-Centrum op 10 januari plaats in aanwezigheid van een groot aantal belangstellenden.

In zijn begroetingswoord dat aan de officiële opening voorafging, schetste de heer Muste, wat Humanitas in Dordrecht zoal doet en ook welke plannen men op niet al te lange tijd hoopte te verwezenlijken. Gaf dit overzicht al enigszins een beeld van de vooraanstaande plaats, die Humanitas in het sociale leven in Dordrecht inneemt, de aanwezigheid van niet minder dan drie wethouders illustreerde duidelijk hoe ook van de zijde van het gemeentebestuur de activiteit van Humanitas op prijs wordt gesteld. De opening zelf werd met een hartelijke toespraak verricht door de wethouder van Sociale Zaken en na hem voerden nog verschillende sprekers het woord. Het bleef niet alleen bij goede woorden, er waren ook geschenken, waaronder enkele van het gewaardeerde soort 'enveloppe met inhoud'. Dat enkele sprekers de hoop uitspraken dat bij het opstellen van de gemeentebegroting zou blijken dat het gemeentebestuur 'Humanitas' waardeerde, is begrijpelijk. Je krijgt niet alle dagen de kans om drie wethouders tegelijk je wensen kenbaar te maken.

Wat het Centrum betreft, het maakt deel uit van een zeer groot en zeer verwaarloosd gebouw. De lokalen die thans door Humanitas gebruikt worden, verkeerden oorspronkelijk in zodanige staat, dat verschillende bestuursleden zich afvroegen of de voorzitter nu niet een klein beetje te optimistisch oordeelde over hetgeen er met enthousiasme en doorzettingsvermogen te bereiken valt. Nu echter het geheel voor gebruik gereed was, kon iedereen constateren, dat deze twijfel ongegrond was. Wat hier met eenvoudige middelen werd verricht verdient alle hulde. Onnodig te zeggen dat weer velen hun vrije tijd er belangeloos voor beschikbaar stelden, dat is in Dordrecht zo de gewoonte. Tot slot nog dit: Wij wensen het bestuur van Dordrecht toe, dat dit Centrum ertoe zal bijdragen dat het werk in Dordrecht nog beter zal gaan marcheren, en tevens hopen wij dat vele afdelingen van Humanitas het Dordtse voorbeeld zullen volgen.

Historisch

voorval

*Men weet, dat een verkeersagent
Van vele markten thuis is,
En dat, als hij adviezen geeft,
Hij heus niet vaak abuis is.*

*Maar wat wij nú hebben gehoord,
Deed ons van vreugde blozen;
Daarom hebben wij deze maand,
Dit voor 't gedicht gekozen.*

*Stelt u zich voor: een heel druk punt,
Met veel verkeersobstakels,
En daarin een verkeersagent,
Met armen als tentakels...*

*Plots klinkt een leuke damesstem:
'Agentje, hoor eens even,
Ik zoek iets en misschien kunt u
Mij een adviesje geven.*

*Ik zoek naar werk en zou zo graag
Gezinsverzorgster worden!
Abrupt draait de agent zich om,
Van al zijn richtingsborden...*

*'Maar dame', zegt hij dan, 'heeft u
Nog nooit ergens gelezen,
Dat u daarvoor beslist dan bij
Humanitas moet wezen...!'*

*Wij mogen ons na dit verhaal
Beslist gelukkig prijzen,
Omdat zelfs de agenten al,
De lui naar ons verwijzen...!*

R. TOELE

(Overgenomen uit 'Het Kompas' van de afd. Amsterdam.

De prijsvraag is uit!

Aan alles komt een eind. Zelfs aan een twee-ronden-prijsvraag. Sommigen van degenen die eraan meewerkten hebben wel ogenblikken gekend dat ze eraan begonnen te twijfelen. (En dan te bedenken, dat we in ernst met de gedachte hebben rondgelopen een drie-ronden-prijsvraag op te zetten). Maar goed het is ten slotte toch zó ver gekomen en hoe? Het geheel is prima gelukt. Niet minder dan 200.000 inzendingen en dat was meer dan we hadden ver-

wacht. Helemaal precies is nog niet na te gaan hoe groot de netto-opbrengst is, maar we zullen de f 60.000,— wel passeren en dat is niet mis. De prijswinnaars hebben inmiddels hun prijzen in ontvangst kunnen nemen, en de prijswinnaarslijst is verzonden. Aan allen die hun medewerking hebben verleend onze hartelijke dank. U hebt ons weer aan een prachtig resultaat geholpen. En dan tot slot hieronder de hoofdprijswinnaars uit de beide rondes.

Prijswinnaars 1e ronde

- 1e prijs: Fiat 500: J. Hilbrands, Ouderkerkerlaan 201, Ouderkerk a. d. Amstel.
2e prijs: Televisie-apparaat: B. T. A. Schmidt, Lijsterstraat 13, Driel.
3e prijs: Solex: T. W. de Wit, Havikhorst 24a, Rotterdam.
4e prijs: Band-recorder: mevr. R. M. Buurma-Vredevoogd, Wilhelminastraat 18, Assen.
5e prijs: Electr. wasmachine: W. v. d. Vis, Jadelaan 77, Utrecht.
6e prijs: Dames/herenrijwiël: H. J. Blokpoel, Groenixstraat 20a, Rotterdam.
7e prijs: Keukenuitzet: H. Klazema, Buurt 82, Lippenhuizen (Fr.).
8e-10e prijs: Scheerapparaat: J. Dijkhuizen, Hoofdweg B 118, Codlinze; mevr. D. Th. v. Raamsdonk-v. d. Pijl, Paletstraat 6 I, A'dam; A. F. A. Tuunter, Noordeinde 166, 's-Graveland.
11e-12e prijs: Dames/herenhorloge: F. Stolk, Churchilllaan 98, A'dam; mevr. E. L. Goedhart-Heijstek, Pr. Julianaweg 44, Dordrecht.

Benevens meer dan honderd andere aardige prijzen.

Prijswinnaars 2e ronde

- 1e prijs: Fiat 600: J. F. C. Oudt, Katendr. Lagedijk 365c, Rotterdam.
2e prijs: Televisietoestel: D. Koch, Naarderweg 41a, Blaricum.
3e prijs: Cassette: A. de Bruin, Boeistraat 29, Scheveningen.
4e prijs: Solex: J. Kempers, Mercatorstraat 26 hs, A'dam.
5e prijs: Bandrecorder: H. J. van Beem, Heemsteedsedreef 96, Heemstede.
6e prijs: Dames/herenrijwiël: H. Müller, Amazonestr. 19, Amsterdam.
7e prijs: Keukenuitzet: W. Boeder, H 104, Hauwert.
8e-12e prijs: Scheerapparaat: P. Bakker, Dorpstraat 48, Goudzwaard; F. M. Hogenhuis, P. L. Takstraat 23 I, Amsterdam; A. Nota, Hugo de Grootstraat 78, Purmerend; H. Smit, Zweeringweg 68, Enschede; A. A. Vonk, Dreischorstraat 10c, Rotterdam.
13e-14e prijs: Dames/herenhorloge: A. Werkheim, Herman Robberstraat 12 III, A'dam; R. Harteveld, Oosterstraat 11 A, Groningen.

Benevens meer dan honderd andere aardige prijzen.

Vakantie-uitzending

Ook dit jaar zal onze afdeling Amsterdam gaarne kinderen naar buiten zenden, die wegens moeilijke gezinsomstandigheden een plezierige tijd in de grote vakantie zeer nodig hebben.

Degenen onder onze lezers, die buiten wonen en genegen zijn gedurende twee weken een kind een prettige vakantie aan te bieden, verzoeken wij dit te laten weten aan het bureau van 'Humanitas', afd. Amsterdam, Vondelstraat 61.

Rectificatie

In ons vorige nummer staat een adressenlijst waarin wij één onzer correspondenten in Groningen met een verkeerde woonplaats hebben opgeschreept. Mevrouw Lageman is correspondent in Ter Apelkanaal en niet in Ter Appellkanaal. Onze excuses, red.

CONGRES 1959

Hoofdbestuursvoorstel aan het Congres van Humanitas 31 okt./1 nov. 1959.

Aan alle leden van Humanitas

Op het huishoudelijk congres 1957 is door het hoofdbestuur toegezegd om, gehoord de discussies over de grondbeginselen van Humanitas, voor het eerstvolgend congres te bezien of art. 1 en art. 2 van de statuten zijns inziens gewijzigd dienden te worden.

Het hoofdbestuur stelt thans voor:

a. Art. 1

'Te Amsterdam is gevestigd de vereniging, genaamd: Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische Grondslag 'Humanitas' ongewijzigd te laten.

b. Art. 2

'De vereniging 'Humanitas' stelt zich ten doel het verrichten en bevorderen van maatschappelijk werk op humanistische grondslag, hetgeen zij aldus opvat, dat dit werk gedragen behoort te worden door een in het gemeenschapsgevoel wortelend besef van verantwoordelijkheid, zowel voor het lot van de evennaaste als voor het welzijn der volksgemeenschap, en bewust gericht wordt op een in alle opzichten gezond maatschappelijk leven.

Zij stelt zich voor deze taak te verrichten, hetzij door dit werk zelf ter hand te nemen, waar het niet of in onvoldende mate wordt verricht, hetzij door het steunen van reeds bestaande of nieuw

op te richten instellingen en verenigingen, die zich op hetzelfde terrein met een bepaald onderdeel van dit werk bezighouden.

Zij wil voorts streven naar coördinatie van alle maatschappelijk werk, speciaal voor zover dit bedoeld is voor buitenkerkelijke en vrijzinnig christelijke bevolkingsgroepen, en daartoe de samenwerking van instellingen en verenigingen, welke op dit terrein werkzaam zijn, zoveel in haar vermogen ligt, bevorderen als volgt te wijzigen:

Art. 2

'De vereniging stelt zich ten doel het verrichten van maatschappelijk werk in de ruimste zin en staat daarbij open voor allen, die behoefte gevoelen aan een tegemoet treden vrij van elke leerstelling, waarbij in het bijzonder gedacht wordt aan de buitenkerkelijken.

Zij erkent evenwel de noodzaak om zich bij haar arbeid te laten leiden door enkele richtinggevend beginnende.

Daartoe behoort in de eerste plaats het algemeen-humanistische beginsel van de eerbiediging van de menselijke persoonlijkheid en de daaruit voortvloeiende erkenning van het recht op en de plicht tot zelfbestemming en zelfontplooiing voor ieder mens, zij het binnen de grenzen door het belang der gemeenschap getrokken.

Daarvan uitgaande, staat zij op het standpunt:

1e. dat het maatschappelijk werk be-

hoort te worden gedragen door een in gemeenschapszin wortelend besef van verantwoordelijkheid zowel voor het lot van de naaste als voor het welzijn van de samenleving;

2e. dat in de praktijk van het maatschappelijk werk een overwegende plaats behoort te worden toegekend aan het aankweken van verantwoordelijkheidsbesef, niet alleen met betrekking tot de eigen levensvervulling, maar ook ten opzichte van de groepen, waarvan de mens deel uitmaakt;

3e. dat het maatschappelijk werk een bijdrage behoort te leveren tot een in alle opzichten gezond maatschappelijk leven.

Zij streeft voorts naar coördinatie van alle maatschappelijk werk en wenst daarverenigingen, welke op dit terrein werktot de samenwerking van instellingen en zaam zijn, te bevorderen, voorzover dit zonder aantasting van het eigen karakter der vereniging mogelijk blijkt.'

HET BESTUUR

Wie wil naar Marokko?

(Persbericht van de nationale federatie voor kinderbescherming).

De secretaris-generaal van de Internationale Vereniging voor Kinderbescherming te Genève, de heer D. Q. R. Mulock Houwer, deelt mede, dat in Marokko dringende behoefte bestaat aan directeurs en hoofdleiders voor opvoedingsinrichtingen. In verband met de politieke situatie zijn vele Fransen, die genoemde posten bezetten, naar Frankrijk teruggekeerd. Vandaar de impasse.

Dr. Charles Pidoux, adviseur van de directie kinderbescherming te Marokko, 8 Rue de Kairouan, Rabat, Marokko zou gaarne sollicitaties tegemoet zien van kinderbeschermers, die bereid zijn mede te helpen aan de opbouw van de Marokkaanse kinderbescherming en die zich bovendien bewust zijn van het feit, dat een jong land wat 'touchable' kan zijn.

Vanzelfsprekend is kennis van de Franse taal vereist. De salariëring is in elk geval hoger dan in Nederland. Men kan een contract aangaan voor minimaal 1 jaar en maximaal 5 jaar; de kosten voor heen- en terugreis alsmede voor de verhuizing worden vergoed.

Ten aanzien van dr. Pidoux deelt de heer Mulock Houwer mede, dat deze psychiater uit idealistische motieven zijn zeer lucratieve praktijk in Parijs heeft opgegeven om zich geheel te kunnen wijden aan de ontwikkeling van de kinderbescherming in Marokko.

Het Curatorium van de 'Stichting voor Bijzonder Gezinswerk Rotterdam', gevormd door de daaraan deelnemende kerkelijke, particuliere en gemeentelijke instellingen, roept sollicitanten op voor de functies van

directeur en administrateur

van deze stichting

De directeur moet academisch gevormd zijn en dienen te beschikken over organisatorische gaven. Sociologische scholing en praktische ervaring met betrekking tot probleemgezinnen strekken tot aanbeveling. Salaris ongeveer f 1000 per maand.

De administrateur moet beschikken over een middelbare of soortgelijke opleiding, boekhoudkundig goed geschoold zijn en over een vaardige pen beschikken. Inzicht in maatschappelijk werk en enige kennis van rijkssubsidie-regelingen op dit terrein strekken tot aanbeveling.

Salaris ongeveer f 600 per maand.

Voor beide functionarissen zal bij de vaststelling van de bezoldiging rekening worden gehouden met leeftijd, opleiding en ervaring.

Eigenhandig geschreven sollicitaties met vermelding van levensloop, opleiding, ervaring en referenties voor 20 maart a.s. te richten aan de voorzitter van het Curatorium, Calandstraat 55 te Rotterdam.

Goede en goedkope boeken

De Phoenix pockets

In 'Humanitas' van juni 1958 hebben wij geschreven dat wij, wegens de combinatie lage prijs en uitstekend gehalte, graag de aandacht van onze lezers en medewerkers wilden vestigen op een zeer goede reeks Nederlandse pocketboeken van de N.V. Uitgeversmaatschappij W. de Haan te Zeist.

Het bestaan van zulke boeken maakt het mogelijk iemand, zonder platgetreden paden te bewandelen, een klein geschenk te geven dat toch voldoende 'inhoud' heeft. De boekjes stellen velen, die alleen Nederlands lezen, in staat goede populair-wetenschappelijke en niet saaie boeken te kopen voor weinig geld. Het kan ons te pas komen dit te weten. Het uiterlijk van de pocketboekjes is bijzonder smaakvol. Ze doen volledig mee met de laatste mode op het gebied van pocket-boeken, maar vertonen nergens de lachwekkende sensatie of het kleuren-extremisme van sommige buitenlandse uitgaven.

De uitgever zegt: 'Phoenix-pockets zijn geen 'Highbrow'-pockets. Ze zijn voor iedereen, van scholier tot academicus. Het is populair-wetenschappelijke lectuur van de goede soort.' Wij hebben enkele boekjes uit de reeks gelezen en voor zover het deze boekjes betreft vinden wij dat de uitgever hiermee volkomen gelijk heeft. Aan de reeks zijn inmiddels vier deeltjes toegevoegd, waarmee het dozijn voltallig is.

De schilderkunst van onze tijd, met 85 reproducties, waarvan 8 kleurplaten door R. W. D. Oxenaar (Gemeentemuseum, Den Haag).

Moderne Beeldhouwkunst, met 69 koperdiepdruk-reproducties, door Ch. Wentinck (kunsteriticus Elseviers Weekblad).

Levende Muziek door Norbert Loeser, geïllustreerd met 32 pagina's foto's, een muziekgeschiedenis van de laatste vier eeuwen, te beginnen bij het heden.

Byzantium, door René Guerdan, een stuk cultuur uit de vroege middeleeuwen.

Alle deeltjes kosten f 2,95.

De laatste vier Phoenix pockets zijn: **Cleopatra**, door prof. H. Volkmann.

Oud-Christelijke kunst, door F. v. d. Meer.

De geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, door prof. C. D. J. Brandt. De schrijver is bekend door zijn radiovoordrachten. 50, voor een deel niet eerder gepubliceerde foto's begeleiden de tekst.

Uit het leven van baby en kleuter, door Magda Brandenburg, kinderarts. Op dit laatste werkje hopen we in een der volgende kaderorganen nog eerder terug te komen met een uitvoerige bespreking.

Querido's Salamanderreeks

Em. Querido's Uitgeversmaatschappij in Amsterdam, die de bekende Salamanderboekjes uitgeeft, heeft eveneens de boekenmarkt verrijkt met enkele uiterst goedkope pocketboeken-series van uitmuntend gehalte. Wij wezen reeds in ons kaderorgaan van juni 1958 op het grote nut en voordeel van zulke uitgaven. Het zijn:

- a. de pocket Salamanders die f 1,50 kosten, een nieuwe reeks;
- b. geïllustreerde Salamanders die f 2,25 kosten, ook iets nieuws;
- en c. de bij iedereen reeds bekende gebonden Salamanders die f 2,50 kosten.

Pocket Salamanders: f 1,50

De populairste titels uit de reeks gebonden Salamanders zullen als pocketboek verschijnen, omdat er zo voor deze een nog veel grotere verspreidingsmogelijkheid is. De eerste reeks, hierboven genoemd onder a. ziet er als volgt uit:

A. den Doolaard: Wampie, de roman van een zorgeloze zomer.

A. den Doolaard: De druivenplukkers.

Max Dendermonde: De weglopers.

Henriëtte van Eijk: Gabriel, de geschiedenis van een mager mannetje.

Hella S. Haase: De verborgen bron.

Albert Helman: Orkaan bij nacht.

Henry James: In de greep.

Frans Kafka: Het proces.

Guy de Maupassant: Yvette.

Jan Mens: Goud onder golven.

Cees Nooteboom: De verliefde gevangene.

Franz Werfel: De verduisterde hemel.

Proza en poëzie van 1200 tot 1600

Proza en poëzie van 1600 tot 1700

Het wilde feest, door Adriaan van der Veen.

Duizend eilanden, door Bep Vuyk.

Het veilige hotel, door A. H. Nijhof.

Mensen zonder geld, door Jan Mens.

De dood van Angèle Degrome, door H. Marsman.

Marie Dermaût: Nog pas gisteren.

Geïllustreerde Salamanders: f 2,25.

In de geïllustreerde Salamanders wordt menselijke kunde, kennis en kunst tot de lezer gebracht door een combinatie van met uiterste zorg gemaakte afbeeldingen en het gedrukte woord, al het essentiële op kernachtige wijze samenvattend. In elk deel wordt systematisch een bepaalde sector van het menselijk weten in beschouwing genomen. Van de geïllustreerde Salamanders zullen telkens vier titels tegelijk verschijnen.

Aard en verscheidenheid blijken reeds uit de eerste vier:

Emile Brumsteede: Film, feiten en feitjes uit zijn historie.

L. Deen en J. G. H. Bokslag: Mensen testen, de werking van een psychologisch bureau in de praktijk.

Bob Spaak: Sport voor sport, in- en ontspanning door alle eeuwen.

H. J. Wouters: Volken en volkenkunde, bases en beginselen van de menselijke beschaving.

In en om de Mijn, door Paul Frische. Een populair wetenschappelijke verhandeling over de steenkool, zijn geschiedenis, toepassing en verwantschap met zijn afstammelingen nylon, asperine en parfum.

Televisie door H. Schaafsma.

Juist omdat televisie nog betrekkelijk jong is, en in volle ontwikkeling, wordt behalve aan het reeds bereikte, in dit boekje ook veel aandacht besteed aan het bereikbare en wensbare.

De oude Salamanders van f 2,50 werden aangevuld met:

De verliefde gevangene, door Cees Nooteboom.

De verborgen Bron, door Hella S. Haase.

De Weglopers, door Max Dendermonde.

Gabriel, de geschiedenis van een klein mannetje, door Henriëtte van Eyck.

Titels en schrijvers van de Querido-uitgaven 'liggen' ons bij Humanitas. Kijkt u maar.